

Katarzyna Sołtyk-Sołtycka, Tomasz Dzięgielewski,
Zarząd Oddziału SAP w Warszawie

Sprawozdanie
Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Warszawie z działalności w kadencji
2012-2017

I. Władze Oddziału

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym Oddziału SAP w Warszawie obradującym w dniu 26 czerwca 2012 r. dokonano wyboru jego władz oraz delegatów na XIV Krajowy Zjazd Delegatów we Wrocławiu. Na pierwszym posiedzeniu ukonstytuował się zarząd Oddziału w składzie: Hanna Krajewska – prezes, Katarzyna Sołtyk-Sołtycka, Maciej Jasiński – wiceprezesi, Włodzimierz Janowski – sekretarz, Eugenia Szymczuk – skarbnik, Tomasz Borowiecki i Dariusz Dobrowolski – członkowie. Wybrano także Komisję Rewizyjną w składzie Grażyna Ptasznik - przewodnicząca, Mariusz Szaniawski, Leszek Żebrowski. W trakcie kadencji nastąpiły zmiany w składzie i podziale funkcji władz Oddziału. Zarząd Główny SAP analizując wyniki wyborów stwierdził w uchwale nr 4/2012 z 11.07.2012, iż jeden z członków Zarządu Oddziału został wybrany niezgodnie z § 28 ust.6 statutu mając na myśli wybór w skład tego gremium Hanny Krajewskiej. W tym stanie rzeczy, po dyskusji na forum Zarządu, H. Krajewska zobowiązała się do złożenia rezygnacji z funkcji prezesa i członka władz Oddziału, co też wykonała. W tej sytuacji Zarząd Oddziału mając na uwadze wykonanie wspomnianej uchwały ZG SAP podjął 30.07.2012 r., w trybie § 28 ust. 5 uchwałę o kooptacji do swego grona Tomasza Dzięgielewskiego, o czym poinformowano władze centralne Stowarzyszenia. W dniu 26.10.2012 r. Maciej Jasiński złożył rezygnację z funkcji wiceprezesa i członka Zarządu Oddziału. W związku z powyższym, po dłuższych konsultacjach, Zarząd w trybie § 28 ust. 5 dokonał w dniu 11.12.2012 r. kooptacji do swego grona Jerzego Perkowskiego. W tymże dniu dokonano ostatecznego podziału funkcji, który przedstawia się następująco: Katarzyna Sołtyk-Sołtycka - prezes, Tomasz Borowiecki - wiceprezes, Włodzimierz Janowski - wiceprezes, Tomasz Dzięgielewski - sekretarz, Eugenia Szymczuk - skarbnik, Dariusz Dobrowolski - członek, Jerzy Perkowski - członek. Zarząd Oddziału został ostatecznie wyłoniony w terminie określonym przez ZG SAP. W trakcie kadencji Zarząd odbył 29 posiedzeń, na których analizowano istotne problemy organizacyjne i programowe działalności Oddziału.

II. Działalność organizacyjna

Zarząd Oddziału wiele uwagi poświęcał rozwojowi szeregów członkowskich. W roku 2012 r. przyjęto w szeregi organizacji 5 osób, w 2013 – 6 osób, w 2014 – 4 osoby, w 2015 – 6 osób, w 2016 – 4 osoby, w 2017 (do 25 maja) – 8 osób. Nowi członkowie reprezentowali grono pracowników archiwów państwowych, archiwów zakładowych, archiwów kościelnych, archiwów społecznych, IPN, jednostek akademickich, placówek kulturalnych, firm prywatnych. Przyjmowaniu nowych członków towarzyszyła refleksja nad potrzebą jego doskonalenia i zwiększenia stopnia odpowiedzialności za poszerzanie szeregów organizacji członków wprowadzających.

Istotnym przedsięwzięciem dla organizacyjnego umocnienia Stowarzyszenia i Oddziału Warszawskiego były prace związane z porządkowaniem ewidencji, usprawnienia systemu informacji wewnętrznej, a zwłaszcza przeprowadzona w roku 2016 weryfikacja w wyniku której z ewidencji skreślono 53 osoby. Ostatecznie na koniec okresu sprawozdawczego Oddział liczy 184 członków.

W sferze prac organizacyjnych pozostawało także przygotowanie regulaminu organizacyjnego funkcjonowania Zarządu.

Zarząd Oddziału podejmował działania mające na celu, głównie za pośrednictwem zebrań, informowania członków o ważnych wydarzeniach w życiu SAP w wymiarze ogólnym i regionalnym takich jak:

- a. Informacja o przebiegu i rezultatach obrad XIV Krajowego Zjazdu Delegatów SAP we Wrocławiu w dniu 7-8 września 2012 r. [zebranie Oddziału w dniu 27.09.2012]
- b. Informacja o przygotowaniach do XV Krajowego Zjazdu Delegatów SAP w Kielcach [zebrania Oddziału w dniach 24.11.2016, 16.02.2017]
- c. Informacje roczne o działalności Zarządu Oddziału [zebrania Oddziału w dniach 11.02.2013, 12.03.2014, 11.02.2015, 28.02.2016 i 17.02.2017]

Okresowo informowano również o ważniejszych decyzjach Zarządu Głównego SAP.

Członkowie Oddziału SAP w Warszawie, będący Delegatami na XIV Krajowy Zjazd Delegatów w dniach 17 - 18 września 2015 r. uczestniczyli w Nadzwyczajnym Zjeździe Delegatów, który był poświęcony Jubileuszowi 50-lecia SAP.

III. Działalność programowa

Działalność programowa Oddziału SAP w Warszawie realizowana była, w kilku formach, poprzez organizację zebrań tematycznych, wizyt w wybranych archiwach i bibliotekach, warsztatów archiwalnych, udział w seminariach i sesjach naukowych.

1. Zebrania tematyczne

Zebrania tematyczne poświęcone były głównie zapoznaniu członków stowarzyszenia z organizacją, obsadą kadrową, zasobem i zasadami jego udostępniania w wybranych instytucjach i archiwach polskich i zagranicznych. Prezentowano postacie wybitnych archiwistów, dorobek międzynarodowych organizacji archiwalnych oraz wykorzystanie archiwaliów w innych dziedzinach życia. Taki charakter miały następujące spotkania:

- a. Sala Tradycji Dowództwa Garnizonu Warszawskiego połączone ze zwiedzaniem ekspozycji pamiątek historycznych, zwłaszcza tych związanych z Grobem Nieznanego Żołnierza – [14.11.2012]
- b. Archiwum Archidiecezjalne Warszawskie - dzieje i zasób – [5.12.2012]
- c. Międzynarodowy Kongres Archiwów w Brisbane (20- 24 sierpnia 2012) – [7.03.2013]
- d. Ukryte skarby. Jak archiwalia zmieniają historie współczesnej architektury – [26.09.2013]
- e. Prezentacja kopi cyfrowych najstarszych ksiąg metrykalnych parafii w Zwoleniu oraz Warce – [24.10.2013].
- f. Archiwum Ośrodka KARTA – działalność dokumentacyjno-archiwalna oraz perspektywy i kierunki rozwoju – [21.11.2013]
- g. Jubileusz, którego nie będzie. Bardzo krótka historia Archiwum Państwowego Dokumentacji Osobowej i Płacowej – [11.01.2014]
- h. Życie i działalność Stefana Banacha – [9.04.2014]
- i. Archiwalia b. Głównej Komisji Ścigania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce – [28.05.2014]
- j. Legiony Polskie w zasobie Centralnego Archiwum Wojskowego – [3.07.2014]
- k. Wydarzenia roku 1989 w Polsce połączone z prezentacją kopii materiałów archiwalnych z zasobu Archiwum Akt Nowych – [29.10.2014]
- l. Spotkanie poświęcone śp. Rafałowi Mozołowskiemu – wieloletniemu członkowi Oddziału – [11.03.2015]
- m. Dzieje i zasób Archiwum Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie – [22.05.2015]
- n. Warszawskie murale o tematyce historycznej – [18.11.2015].
- o. Serbołużycanie, ich archiwalia i archiwa – [16.03.2016]
- p. Archiwista sądowy – teraźniejszość i perspektywy – [19.10.2016]

- q. Archiwum Osmańskie w Stambule – [24.11.2016]
- r. Wpływ warunków klimatycznych otoczenia na stan zachowania archiwaliów w kontekście poloników z Buenos Aires – [25.05.2017]

Zebrania Oddziału poświęcone były także wybranym problemom metodycznym, nowym przepisom prawnym w zakresie postępowania z dokumentacją. Taki charakter miały spotkania:

- a. Wybrane problemy dotyczące zasad postępowania z dokumentacją niejawną – [24.10.2013]
- b. Postępowanie z aktami osobowymi, w świetle najnowszych wskazówek Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych – [21.10.2015]
- c. Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej w świetle nowelizacji ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach – [31.05.2016]

Jedno ze spotkań [12.06.2015] poświęcono jubileuszowi 50-lecia Oddziału SAP w Warszawie, zaprezentowano jego historię, przypomniano postaci zasłużonych koleżanek i kolegów. Zasłużeni, wieloletni członkowie Oddziału otrzymali pamiątkowe dyplomy. Obchodom towarzyszyła wystawa „Migawki z dziejów 1965 – 2015”, którą można oglądać w budynku AAN począwszy od spotkania jubileuszowego do końca stycznia 2016 r. Ostatnim akcentem obchodów jubileuszu 50-lecia była publikacja autorstwa Władysława Horsta i Włodzimierza Janowskiego pt. „Oddział Warszawski Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w latach 1965 – 2015. Zarys dziejów”.

2. Wizyty

W trakcie kadencji członkowie mieli okazję zapoznać się z organizacją i zasobem następujących archiwów:

- a. Archiwum Archidiecezjalnego Warszawskiego – [10.05.2013, 19.11.2014]
- b. Archiwum Akt Nowych – [13.04.2015]

3. Warsztaty archiwalne

W ciągu pięciu lat mijającej kadencji kontynuowano działania w zakresie organizacji corocznych warsztatów archiwalnych (zarówno w kraju, jak i za granicą). Sfinalizowano następujące wyjazdy:

- a. „Szlakiem literatury, filmu, dokumentów Lubelszczyzny. Rok 2012 – rokiem Józefa Ignacego Kraszewskiego” [13.10.2012] –zapoznano się z zabytkami architektury (Radachówka, Jeruzal, Seroczyn), ekspozycją muzealną poświęconą

życiu i twórczości Ignacego Kraszewskiego w muzeum w Romanowie oraz organizacją i zasobem Archiwum Państwowego w Radzynie Podlaskim;

- b. Północne Podlasie [12-14.04.2013] – zapoznano się z dziejami oraz zasobem Archiwum Państwowego w Białymstoku, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego w Białymstoku, z zabytkami architektury, ekspozycjami muzealnymi, dotyczącymi północnego Podlasia oraz mieszkańców, będących przedstawicielami różnych wyznań chrześcijańskich i innych religii zamieszkujących te tereny;
- c. „Od Jana Kochanowskiego do Kazimierza Puławskiego” [5.10.2013]- zapoznano się z zabytkami architektury, ekspozycjami muzealnymi dotyczącymi Jana Kochanowskiego i Kazimierza Puławskiego;
- d. „Historia wiosną pisana” [24.05.2014] – zapoznano się z archiwaliami, ekspozycjami muzealnymi dotyczącymi Tadeusza Kościuszki i bitwy pod Maciejowicami, najważniejszymi aspektami dziejów i dziedzictwa kulturowego książąt Czartoryskich z Puław od XVIII do połowy XIX wieku oraz pamiątkami i materiałami dokumentującymi życie i twórczość Bolesława Prusa, ze szczególnym uwzględnieniem jego związków z Nałęczowem i Ziemią Lubelską oraz zabytkami architektury Lubelszczyzny;
- e. Ziemia Sandomierska [20–21.09.2014] - zapoznano z archiwaliami, ekspozycjami muzealnymi dotyczącymi historii zwiedzanych obiektów i ich właścicieli oraz zabytkami architektury południowej części Województwa Świętokrzyskiego (Sandomierz) oraz północnych krańców Województwa Podkarpackiego (Baranów Sandomierski, Tarnobrzeg);
- f. Kraków [21–22.02.2015] – zapoznano się ze zdigitalizowanymi archiwaliami, ekspozycjami muzealnymi dotyczącymi historii Krakowa i Państwa Polskiego oraz licznymi pomnikami historii;
- g. Śląsk [27-28.06.2015] Oddział SAP w Warszawie - zwiedzano: wystawy eksponatów i zbory archiwaliów prezentowane na zamku w Brzegu (Muzeum Piastów Śląskich), Opole, zabytki kultury zlokalizowanymi na terenie Klasztoru Ojców Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie, zapoznano się z kulturą materialną i kuchnią Opolszczyzny podczas pokazów na terenie Muzeum Wsi Opolskiej.

- h. Gdańsk [26-27.09.2015] – zapoznano się z zabytkami (Dwór Artusa, Rynek, ulice Długa i Długi Targ [najpiękniejsze ulice miasta tworzące Trakt Królewski, które biegną od Złotej Bramy do Zielonej Bramy i dalej wzdłuż Motławy pod Żuraw], Bazylikę Mariacką, Westerplatte, Bramę Stoczni oraz wystawy w Europejskim Centrum Solidarności - z dziesiątkami archiwaliów i eksponatów z całej Polski, Bazylikę archikatedralną w Gdańsku-Oliwie, Operę Leśną oraz molo w Sopocie;
- i. Austria i Północne Włochy [9-15.05.2016] – zapoznano się z zakresem działania, dorobkiem Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu w tym funkcjonowaniem jej archiwum zakładowego, zabytkami Ołomuńca, Wiednia (w tym zwłaszcza pamiątki po „wiktorii wiedeńskiej” na Kahlenbergu), Mediolanu, Parny, Mantui, Padwy (jeden z najstarszych uniwersytetów europejskich i pamiątki studiującym tam Polakach – Mikołaju Koperniku, Janie Zamojskim i Janie Kochanowskim), Sirimione oraz poznano proces technologiczny produkcji parmezanu;
- j. Zamość [27-28.05.2017] – zapoznano się z dziejami oraz zasobem Archiwum Państwowego w Zamościu, zabytkami oraz ekspozycjami muzealnymi w Kozłowie (Zespół Pałacowo-Parkowy, Galerię Sztuki Socrealizmu, Powozownię) i Zamościu (m.in. elementy składowe Twierdzy Zamość, Akademia Zamojska, Rynek Wielki).

4. Seminaria i sesje metodyczne

Członkowie Oddziału włączali się w organizację i przygotowanie merytoryczne szeregu imprez naukowych.

IV. Działalność integracyjna

W sferze działalności integracyjnej wyróżniały się następujące wydarzenia:

- a. comiesięczne spotkania w kawiarni „Honoratka”;
- b. coroczne spotkania wigilijne członków Oddziału;
- c. spotkania wielkanocne członków Oddziału w kawiarni LiteraCafe (od 2016).

V. Gospodarka finansowa

Dochody Oddziału SAP w Warszawie, w kadencji 2012-2017 składały się z dotacji z Zarządu Głównego SAP, które wpływały na konto oraz składek członkowskich wpłacanych do skarbnika, a także na konto. Z pieniędzy tych pokrywano zakup kopert, znaczków, druków KP, organizację spotkań wigilijnych i jubileuszu 50-lecia Oddziału

oraz dofinansowano warsztaty archiwalne na północnym Podlasiu, a także sfinansowano wydanie publikacji prezentującej zarys dziejów Oddziału.

VI. Wnioski

Prezentowane wyżej sprawozdanie pozwala na sformułowanie wniosków o charakterze organizacyjno – programowym w kontekście prac Oddziału w czasie następnej kadencji:

1. należy zwiększyć liczbę zebrań i spotkań o charakterze metodycznym, których tematyka wychodziłaby naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom członków;
2. należy zintensyfikować działania w zakresie wymiany doświadczeń archiwistów z różnych archiwów krajowych oraz zagranicznych poprzez sympozja, warsztaty, wyjazdy studyjne;
3. należy zintensyfikować działania poprawiające regularne opłacanie składek przez wszystkich członków Oddziału;
4. należy włączyć szersze grono członków do udziału w różnych formach pracy Oddziału.

Sprawozdanie przygotował:

Tomasz Dzięgielewski – sekretarz Oddziału.

Warszawa, dn. 7 czerwca 2017 r.

Sekretarz Oddziału
Stowarzyszenia Archiwistów Polskich
w Warszawie

Prezes Oddziału
Stowarzyszenia Archiwistów Polskich
w Warszawie